

Fagplan informasjonsgivere V.2 2020

Innhold

DEL A INNLEDNING

: A1 BAKGRUNN OG FORMÅL MED FAGPLANEN	4
: A2 Oversikt over innhold	5
: A3 Opplæringsmateriell	5
: A4 Kartleggingstest	6
: A5 Informasjon om kunnskapsprøven	6
: A6 Kunnskapsnivåer	7

: DEL B EMNEOMRÅDER FOR INFORMASJONGIVERE

: Emneområde 1 - Finansielle markeder

: Beskrivelse	8
: Fagemne 1.1 Aksje- og obligasjonsmarkedet	8
: Fagemne 1.2 Markedsstrukturer og markedsplasser	9
: Fagemne 1.3 Makroøkonomi	9

: Emneområde 2 – Produktrelaterte temaer

: Beskrivelse	10
: Fagemne 2.1 Produktegenskaper, skatteregler og risiko	10
: Fagemne 2.2 Prinsipper for prising av produkter	11
: Fagemne 2.3 Kostnader og gebyrer	11
: Fagemne 2.4 Historisk avkastning og avkastningsprognoser	11
: Fagemne 2.5 Produktinformasjon	12

Emneområde 3 – Lover, regler og retningslinjer

: Beskrivelse	13
: Fagemne 3.1 Forskjell på informasjonsgivning og rådgivning	13
: Fagemne 3.2 Investeringstjenester og tilknyttede tjenester	13
: Fagemne 3.3 Markedsmisbruk	14

Emneområde 4 - Kjernekompetanse

: Fagemne 4.1 Grunnleggende regelverk	16
: Fagemne 4.2 Etikk	16
: Fagemne 4.3 God skikk for informasjonsgivere	17
: Fagemne 4.4 Bærekraft	19

DEL A INNLEDNING

: A1 BAKGRUNN OG FORMÅL MED FAGPLANEN

Med EU-direktivet MiFID II som ble implementert 1. januar 2019 i Norge, ble det innført kompetansekrav for personer som gir informasjon om finansielle instrumenter, altså ikke bare ved investeringsrådgivning. Kravene gjelder ansatte i verdipapirforetak og tilknyttede agenter.

Lov om verdipapirhandel § 10-14. *Kompetansekrav for ansatte:*

(1) Verdipapirforetak skal sikre at personer som yter investeringsrådgivning eller gir informasjon om finansielle instrumenter, investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, har den kunnskap og kompetanse som kreves for å sikre at foretakets virksomhet oppfyller kravet til god forretningsskikk og øvrige krav som følger av §§ 10-10 til 10-17.

Det betyr at ansatte som på en eller annen måte gir informasjon om for eksempel fondssparing vil være omfattet. For ikke å omfattes av reglene, må de ansatte således unngå å informere kunden om produkter og tjenester på området.

I direktivet er ESMA gitt delegert myndighet til å utforme de konkrete kompetansekravene, og det ble gjort allerede i januar 2017 ([ESMA Guidelines for assessment of knowledge and competence](#)). ESMA's retningslinjer (ESMA Guidelines) har i punkt 13 en veiledning om nivået på kompetansen.

Nivået på kunnskap og kompetanse som forventes for de som gir investeringsrådgivning, bør være av høyere standard enn de som bare gir informasjon om investeringsprodukter og tjenester.

ESMA retningslinjer punkt 17 konkretiseres kravene innenfor ulike områder, og det er disse kravene som ligger til grunn for beskrivelsene i fagplanen. Fagplanen dekker typiske hovedprodukter som finansbransjen distribuerer.

ESMA defineres hva som menes med hensiktsmessig kunnskap og erfaring. Gjennom kunnskapsprøven for informasjonsgivere dokumenteres hensiktsmessige kunnskap. Videre definerer ESMA hensiktsmessige erfaring ved at medarbeidere i kraft av tidligere praksis er i stand til at utføre relevante tjenester. Praksisperioden skal ha vært på fulltid og i minimum 6 måneder.

For å bli godkjent informasjonsgiver hos FinAut er det ikke krav til dokumentasjon av relevant erfaring. Bedriftene må selv vurdere hensiktsmessig erfaring og dokumentasjon av denne.

I tillegg dekker fagplanen relevant kjernekompetanse som grunnleggende regelverk, etikk, God skikk og bærekraft i et eget emne 4. Kandidater som har bestått kunnskapsprøve i tverrgående emner får fritak for emne 4 i en tilpasset prøve.

God Skikk gjelder for FinAuts medlemsbedrifter ved rådgivning, informasjon, veiledning og salg i forbrukermarkedet. Finansnæringens ambisjon er at God skikk-reglene skal sikre høy kvalitet, tillit og trygghet i all kundebehandling. Både medarbeidere og kunder skal være klar over at rådgivning og annen kundebehandling er tuftet på God skikk.

Fagplanen dekker ikke det forhold at informasjonsgivere i målgruppen skal gi informasjon om komplekse produkter (ref. ESMA retningslinjer punkt A). Bedriftene må eventuelt selv sørge for å dekke behov for særskilt kunnskap om slike produkter.

: A2 Oversikt over innhold

Fagplanen beskriver krav til generell fagkunnskap som det forventes at Informasjonsgivere (Information providers) skal ha. Fagplanen er delt inn i fire emneområder med flere fagemner.

1) Finansielle markeder

Fagemne 1.1 Aksje- og obligasjonsmarkedet

Fagemne 1.2 Markedsstrukturer og markedsplasser

Fagemne 1.3 Makroøkonomi

2) Produktrelaterte problemstillinger

Fagemne 2.1 Produktegenskaper, skatteregler og risiko

Fagemne 2.2 Prinsipper for prising av produkter

Fagemne 2.3 Kostnader og gebyrer

Fagemne 2.4 Historisk avkastning og avkastningsprognoser

Fagemne 2.5 Produktinformasjon

3) Lover, regler og retningslinjer

Fagemne 3.1. Forskjell på informasjonsgivning og rådgivning

Fagemne 3.2 Investeringstjenester og tilknyttede tjenester

Fagemne 3.3 Markedsmisbruk

*4) Etikk og God skikk

Fagemne 4.1. Grunnleggende regelverk

Fagemne 4.2. Etikk

Fagemne 4.3. God skikk

Fagemne 4.4. Bærekraft

*Gir fritak hvis man har bestått kunnskapsprøve i tverrgående emner

: A3 Opplæringsmateriell

Nødvendig lærestoff (pensum) er bedriftenes ansvar – eventuelt i samarbeid med de utdanningsleverandører som bedriftene velger. Når det gjelder etikk og God skikk, er det gjort et unntak mht. pensum for å sikre felles faglig ståsted og felles begrepsapparat. Felles pensum som skal danne grunnlag for opplæringsmateriell/aktiviteter er:

- [Mot og tillit](#) – Etikk for rådgivere/selgere i finansbransjen. Kunnskapskravene for informasjonsgivere legger vekt på følgende:
  - Kapittel 2. Begrunnelse
  - Kapittel 3. Ethiske dilemmaer
  - Kapittel 5. Etikk og tilbakemeldingskultur
  - Anbefaler likevel å lese hele det korte heftet på 19 sider.
- Se også annet materiell på denne [siden](#)

- [God skikk regler](#)
- God skikk: [Introduksjonsvideo, kommentarutgaven m.m.](#)
- [God skikk-materiell](#), som videoer til hver enkelt regel og quiz.

: A4 Kartleggingstest

Kartleggingstesten er representativt med innholdet i kunnskapsprøven. Hensikten med testen er å gi en indikasjon om opplæringsbehov, samt en god indikasjon på innhold, vanskelighetsgrad og tidsbruk i selve kunnskapsprøven. Videre er det nyttig for kandidaten å trene på flervalgsoppgaver som testform og bli kjent med brukergrensesnittet som benyttes på kunnskapsprøven.

: A5 Informasjon om kunnskapsprøven

Bedriftene kan velge om det skal åpnes for at kandidater skal kunne ta prøver med registrering i portalen hos FinAut. Testgjennomføring følger samme regelverk og prosedyrer som for autorisasjonsprøvene. For å bli registrert som informasjonsgiver må kandidaten ha bestått kunnskapsprøve for informasjonsgivere. Etter godkjenning er det krav om årlige oppdateringer.

Kunnskapsprøven for informasjonsgivere publiseres i 2020.

Oppgavene i prøven har tre svaralternativer, hvor kun et svar er riktig.

Krav og innhold	
<i>Kunnskapsprøve</i>	
• 60 oppgaver	
• Tidsbegrensning 90 minutter	
<i>Kunnskapsprøve uten kjernekompetanse emne 4</i>	
• 45 oppgaver	
• Tidsbegrensning 75 minutter	
<i>Krav til bestått</i>	
• 70 % riktig svar på totalresultatet og minimum 50 % på hvert emne	
1. Finansielle markeder	15 oppgaver
2. Produktrelaterte problemstillinger	20 oppgaver
3. Lover, regler og retningslinjer	10 oppgaver
*4. Kjernekompetanse; Grunnleggende regelverk, etikk, God skikk og bærekraft.	15 oppgaver

*De som har bestått kunnskapsprøve i tverrgående emner tidligere får fritak hele emne 4. Egen kunnskapsprøve er utviklet for de det gjelder.

Andre krav	Omfang
Årlig oppdatering	Fagplan publiseres hvert år

: A6 Kunnskapsnivåer

Kunnskapskravene i fagplanen angir hvilket kunnskapsnivå som kreves.

Kunnskapsnivå	Spesifisering
Fakta	<ul style="list-style-type: none"> • huske eller gjengi informasjon, fakta, begreper, definisjoner og prinsipper • vite at noe er som det er • kjenne til metoder, lover etc.
Forståelse	<ul style="list-style-type: none"> • forstå sammenhengen i en problemstilling eller forholdet mellom ulike størrelser eller begreper • forstå meningen eller hensikten med noe • omforme eller oversette informasjonen, ikke bare gjengi faktabasert kunnskap
Anvendelse	<ul style="list-style-type: none"> • finne ut hvilken metode eller prinsipp som kan brukes for å løse oppgaven. • identifisere en kjent situasjon/problem og bruke hensiktsmessig kunnskap eller metode • forutsi/anslå (eller resonnerer seg fram til) sannsynlige hendelser fra spesifiserte betingelser.

: DEL B EMNEOMRÅDER FOR INFORMASJONGIVERE

: Emneområde 1 - Finansielle markeder

: Beskrivelse

Dette emneområdet fokuserer på de overordnede problemstillinger som påvirker hvordan ulike produkter er bygget opp, men fremfor alt hva som påvirker verdiutviklingen på ulike produkter.

Aksje- og renteprodukter er de vanligste byggeklossene innen plasseringsløsninger, og det er derfor viktig at informasjonsgiverne kjenner til hvordan aksje- og rentemarkedet fungerer, samt hvilke aktører som finnes i markedet og hvor de ulike produktene handles.

Ulike nasjonale og internasjonale hendelser kan påvirke verdiene på de ulike produktene, og informasjonsgiverne skal ha en overordnet forståelse på hvordan disse hendelsene kan påvirke.

: Fagemne 1.1 Aksje- og obligasjonsmarkedet

Kandidaten skal forstå hvordan finansielle markeder fungerer og hvordan de påvirker verdien og prisingen på investeringsprodukter som de gir informasjon om til kunder (**Referanse: ESMA retningslinjer punkt D**).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
1.1.1 Kandidaten skal vite hva en aksjeinvestering er, og kjenne til karakteristiske egenskaper ved aksjer. Kandidatene skal ha forståelse for at bedriftens underliggende verdier og resultater, samt investorenes krav til avkastning påvirker prisen på aksjer	Fakta Forståelse
1.1.2 Kandidaten skal kjenne til karakteristiske egenskaper ved rentebærende instrumenter. Kandidatene skal forstå sentrale forhold som påvirker verdien på rentebærende instrumenter.	Fakta Forståelse
1.1.3 Kandidaten skal kjenne til forskjellen på gjeld (rentebærende instrumenter) og egenkapital (aksjer).	Fakta Forståelse

<p>1.1.4 Kandidaten skal forstå hvorfor tidshorisont, risiko og likviditet er viktige elementer for kunder som skal plassere midler.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
---	-----------------------------

: Fagemne 1.2 Markedsstrukturer og markedsplasser

Forstå konkrete markedsstrukturer i form av hvilke typer aktører som finnes i markedet og hvilke hovedtyper av investeringsprodukter som er tilgjengelig for ulike kunder. Videre ha kjennskap til ulike markedsplasser for hvor de ulike produktene handles. **(Referanse ESMA retningslinjer punkt I).**

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.2.1 Kandidaten skal forstå hvilke typer aktører som finnes i markedet og hvilke hovedtyper av produkter som er tilgjengelige for ulike kunder.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.2.2 Kandidaten skal ha kunnskap om hvor de ulike produktene handles.</p>	<p>Fakta</p>

: Fagemne 1.3 Makroøkonomi

Kandidatene skal forstå virkningen av økonomiske tall, nasjonale/regionale/globale hendelser har på markeder og på verdien av investeringsprodukter som de gir informasjon om **(Referanse ESMA retningslinjer punkt E).**

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.3.1 Kandidaten skal vite forskjellen på penge- og finanspolitikk og kjenne til de vanligste økonomiske størrelsene som kan påvirke verdien av ulike investeringsprodukter.</p>	<p>Fakta</p>
<p>1.3.2 Kandidaten skal forstå at nasjonale, regionale og globale hendelser kan påvirke verdien av ulike plasseringer på kort og lang sikt, og forstå de viktigste sammenhengene som kan skje ved ulike hendelser.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>

: Emneområde 2 – Produktrelaterte temaer

: Beskrivelse

Informasjon som gis til kundene dreier seg ofte om produktinformasjon. For å forstå hva kunden ønsker opplysninger om – og på hvilket nivå – må informasjonsgivere ha kjennskap til produktegenskaper, risikoelementer ved produktet, samt hvilke skatteregler som gjelder for de ulike produktene.

Kundene vil ofte ha fokus på prising av produkter, og det er derfor viktig at informasjonsgiverne har god kunnskap om de ulike kostnadskomponentene for produktene, samt hvordan prissettingen er.

Det er ofte oppgitt forventet avkastning og risiko på produktene og informasjonsgiverne må kjenne til sammenhengen mellom historisk avkastning og fremtidige avkastningsprognoser.

Kundene har behov for produktinformasjon. Informasjonsgiverne må vite hvilken informasjon som er tilgjengelig, samt hvilken detaljgrad det er på de ulike elementene kunden har tilgang til.

: Fagemne 2.1 Produktegenskaper, skatteregler og risiko

Forstå de viktigste egenskapene, risiko og funksjonene for investeringsproduktene som er tilgjengelige gjennom selskapet, inkludert ev. skattekonsekvenser og kostnader som påløper for kunden i samband med transaksjonene. Spesiell forsiktighet skal gjelde når det gis informasjon om komplekse produkter (**Referanse ESMA retningslinjer punkt A**).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.1.1 Kandidatene skal forstå produktegenskaper og risiko ved innskudd, samt skatteregler og eventuelle kostnader som kan påløpe. Kandidaten skal vite hva som påvirker renten på bankinnskudd.	Fakta Forståelse
2.1.2 Kandidatene skal forstå produktegenskaper og risiko ved finansielle instrumenter (aksjer, verdipapirfond og rentebærende instrumenter med ulik løpetid), samt skatteregler og eventuelle kostnader som kan påløpe.	Fakta Forståelse
2.1.3 Kandidatene skal vite hva ETF/ETN og strukturerte produkter er.	Fakta

: Fagemne 2.2 Prinsipper for prising av produkter

Ha grunnleggende kjennskap til prinsippene for prising av slike investeringsprodukter som det er gitt informasjon om (**Referanse ESMA retningslinjer punkt J**).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.2.1 Kandidaten skal ha kunnskap om prinsippene for prising av Verdipapirer (Aksjer og rentebærende instrumenter).	Fakta
2.2.2 Kandidaten skal ha kunnskap om prinsippene for prising av verdipapirfond.	Fakta

: Fagemne 2.3 Kostnader og gebyrer

Forstå de totale kostnadene og gebyrene som påløper for kunden i forbindelse med transaksjoner i investeringsprodukter, investeringstjenester eller tilknyttede tjenester (**Referanse ESMA retningslinjer punkt B**).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.3.1 Kandidaten skal vite hvilke kostnader og gebyrer som påløper ved plasseringer i finansielle instrumenter (aksjer, verdipapirfond og rentebærende instrumenter med ulik løpetid)	Fakta

: Fagemne 2.4 Historisk avkastning og avkastningsprognoser

Forstå forskjellen på historisk oppnådde resultater og scenarier for framtidige resultater, samt begrensningene for prognoser (**Referanse ESMA retningslinjer punkt F**).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
2.4.1 Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom historisk oppnådde resultater og scenarier for framtidige resultater, samt begrensninger for prognoser.	Fakta Forståelse

: Fagemne 2.5 Produktinformasjon

Vurdere data som er relevante for investeringsprodukter de gir informasjon om til kunder, som nøkkelinformasjon for investor, prospekter, regnskap eller finansielle data (**Referanse ESMA retningslinjer punkt H**).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>2.5.1 Kandidaten skal kjenne til relevante data som gis for investeringsprodukter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nøkkelinformasjon • Prospekter • Produktark	<p>Fakta</p>

Emneområde 3 – Lover, regler og retningslinjer

: Beskrivelse

Det er spesielt viktig at de som gir informasjon forstår grensene og kan håndtere skillet mellom å gi informasjon og rådgivning. Som en del av økt investorbeskyttelse er verdipapirforetak pålagt å innhente opplysninger om kundene. Kundene klassifiseres etter kategorier slik at verdipapirforetakene lettere kan tilpasse sin rådgivning. Verdipapirforetakene er også pålagt omfattende informasjonsplikt overfor kundene. Samtidig er viktig at de som gir informasjon kan forstå og anvende grunnleggende regelverk som behandling av personopplysninger, taushetspliktsbestemmelser, angrerett og anti-hvitvaskingsarbeid

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 10

Emneområdet gjelder for Informasjonsgivere

: Fagemne 3.1 Forskjell på informasjonsgivning og rådgivning

Det er viktig at informasjonsgivere forstår og kan håndtere grensen mellom å gi informasjon og rådgivning.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
3.1.1 Kandidaten skal vite at informasjonsgivere ikke skal gi råd og de skal forstå forskjellen på det å gi informasjon og rådgivning. Videre skal kandidaten kunne avklare typiske situasjoner som skiller informasjon og rådgivning og forstå når de skal henvise videre til en rådgiver.	Fakta Forståelse Anvendelse

: Fagemne 3.2 Investeringstjenester og tilknyttede tjenester

Forstå egenskaper og omfang av investeringstjenester eller tilknyttede tjenester (**referanse ESMA retningslinjer punkt C**).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
3.2.1 Kandidaten skal kjenne til egenskaper ved de mest sentrale investeringstjenestene etter verdipapirhandelloven § 2-1.	Fakta Forståelse

Kandidaten skal kjenne til de kundekategoriene og forskjellen mellom de ulike kategoriene. Videre skal kandidaten vite hva en egnethets- og en hensiktsmessighets-test er, hva dette innebærer og når disse skal gjennomføres.

: Fagemne 3.3 Markedsmisbruk

Forstå temaer knyttet til markedsmisbruk (Referanse ESMA retningslinjer punkt g).

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
3.3.1 Kandidatene skal vite at det finnes regler som skal forhindre innsidehandel og markedsmisbruk.	Fakta

Emneområde 4 - Kjernekompetanse

*De som har bestått kunnsksprøve i tverrgående emner får fritak for emne 4

Emneområdet består av 4 fagemner

- 4.1. Grunnleggende regelverk
- 4.2. Etikk
- 4.3. God skikk
- 4.4. Bærekraft

4.1. Grunnleggende regelverk:

Det er viktig at rådgivere og selgere har god kunnskap om personopplysningsloven, hvitvaskingsregelverket og taushetspliktbestemmelser, samt angrerett da dette har særlig betydning for selskap og kunde.

4.2. Etikk

Dette fagemnet gir en innføring i sentrale begreper, prinsipper, verktøy og figurer innen fagfeltet etikk. Målet er å legge grunnlaget for at de i kundeposisjon i finansnæringen skal kunne:

- Reflektere over rollen de har og som representant for næringen
- Oppdage etiske utfordringer og dilemmaer i arbeidshverdagen
- Ta initiativ til å diskutere etiske utfordringer og dilemmaer
- Håndtere etiske utfordringer og dilemmaer på en systematisk måte
- Begrunne egne valg og standpunkter

Etikkkompetanse vil gjøre den enkelte bedre rustet til å møte etiske utfordringer og dilemmaer i egen arbeidshverdag på en god måte. Denne kompetansen er avgjørende for at finansnæringen skal kunne løse oppgavene sine og nyte samfunnets tillit.

4.3. God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling

Reglene gjelder for FinAuts medlemsbedrifter ved rådgivning, informasjon, veiledning og salg i forbrukermarkedet. Reglene gjelder både for personlig betjening og for digitale prosesser.

Virksomheten skal påse at reglene følges. Ledere har et særlig ansvar for å unngå rutiner og systemer, herunder belønningssystemer, som ikke bygger opp under reglene.

Med rådgivning menes personlige anbefalinger til en kunde.

4.4. Bærekraft

Norge og verden står overfor en betydelig omstilling for å nå klimamålene for 2050. Klimaendringer er en samfunnsutfordring og en trussel for finansiell stabilitet. Derfor er klimaendringer og den risikoen disse representerer en viktig sak for finansnæringen. Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen beskriver veien til en lønnsom og bærekraftig finansnæring i 2030.

For å sikre at finansnæringen er godt posisjonert og motivert for å være en pådriver og tilrettelegger for forutsigbar omstilling er det viktig at ansatte på alle nivåer i finansnæringen får mer innsikt i grønn finans, ESG-kriteriene og bærekraft.

Økende etterspørsel etter bærekraftige produkter, endrede kundeforventninger og nye reguleringer vil kreve en utvidet kundedialog og endret rolleforståelse for mange ansatte i finans. Dette aktualiserer et kompetanseløft i finansnæringen.

Antall oppgaver på kunnskapsprøven: 15

Emneområdet gjelder for Informasjonsgivere

: Fagemne 4.1 Grunnleggende regelverk

Forstå temaer knyttet til anti-hvitvasking (**Referanse ESMA retningslinjer punkt g**). Videre skal kandidaten kunne anvende reglene om personopplysningsloven og taushetspliktsbestemmelser, samt ha kjennskap til reglene for angrerett.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
4.1.1 Hvitvasking og terrorfinansiering Kandidaten skal kunne gjengi hovedreglene for kundekontroll og undersøkelsesplikt etter hvitvaskingsregelverket. Videre skal de kjenne til selskapets rapporteringsplikt.	Forståelse
4.1.2. Personopplysningsloven Kandidaten skal forstå at behandling av personopplysninger krever et rettslig grunnlag og at bruk av opplysningene kun kan anvendes til bestemte formål. Kandidaten skal kunne anvende hovedprinsippene for behandling av samtykke som rettslig grunnlag. Kandidaten skal videre ha forståelse for den registrertes rettigheter og selskapets håndtering av disse. Videre skal kandidaten kjenne til bedriftens plikt til å varsle Datatilsynet og den berørte om personvernbrudd.	Fakta Forståelse Anvendelse
4.1.3. Taushetspliktsbestemmelser Kandidaten skal forstå reglene om taushetsplikt utad, innad i foretak mellom konsernselskaper (informasjonssperrer) og videre kunne anvende reglene på relevante problemstillinger.	Fakta Forståelse Anvendelse
4.1.3. Angrerett (fjernsalgsloven) Kandidaten skal kunne gjengi hovedreglene for angrerett ved kjøp av finansielle tjenester	Fakta

: Fagemne 4.2 Etikk

Beskrivelse:

Ikke alle begrunnelser er saklige. Kandidaten skal forstå etikkens krav om saklig begrunnelse og kunne gjenkjenne usaklige begrunnelser i konkrete eksempler. Likhetsprinsippet og offentlighetsprinsippet

presenteres som grunnlag for å gi saklige begrunnelser. Kandidaten skal kunne identifisere begrunnelser som hviler på disse prinsippene og selv være i stand til å begrunne sine handlinger gjennom dem.

I et arbeidsfellesskap med god tilbakemeldingskultur bidrar hver enkelt med å gi nyttige tilbakemeldinger og ta initiativ til å diskutere etiske utfordringer. Kandidaten skal også forstå sammenhengen mellom etikk og tilbakemeldingskultur.

Etikk er et begrunnelsesverktøy. I utvidet forstand er etikk også et verktøy for å håndtere dilemmaer i arbeidshverdagen. Kandidaten skal kunne identifisere dilemmaer i konkrete eksempler og kunne håndtere dem på systematisk måte gjennom verktøyet Navigasjonshjulet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
4.2.1. Likhetsprinsippet Kandidaten skal kunne anvende likhetsprinsippet.	Fakta Forståelse Anvendelse
4.2.2. Offentlighetsprinsippet Kandidaten skal kunne anvende offentlighetsprinsippet.	Fakta Forståelse Anvendelse
4.2.3. Sammenhengen mellom etikk og tilbakemeldingskultur Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom etikk og tilbakemeldingskultur.	Fakta Forståelse
4.2.4. Hva et dilemma er Kandidaten skal forstå hva et dilemma er og kunne anvende definisjonen på konkrete dilemmaer.	Fakta Forståelse Anvendelse
4.2.5. Navigasjonshjulet Kandidaten skal kunne anvende Navigasjonshjulet.	Fakta Forståelse Anvendelse

: Fagemne 4.3 God skikk for informasjonsgivere

Beskrivelse:

God skikk skal ligge til grunn for all kundebehandling og rådgivning. Det er næringens felles regler for hvordan kunderådgivning skal foregå. Det er en forutsetning at informasjonsgivere har meget god forståelse og vet hvordan informasjonsgivning skal foregå for at disse retningslinjene følges i egen bedrift. Kandidaten skal kunne anvende reglene på konkrete situasjoner.

Krav til kunnskap Kandidaten skal kunne anvende kunnskap om God skikk på relevante problemstillinger. For hver av de 10 retningslinjene skal kandidaten kunne:	Kunnskapsnivå
--	---------------

- redegjøre for innholdet
- forstå bakgrunnen for at retningslinjene er innført og hvilke hensyn de skal ivareta
- forklare hvordan retningslinjene skal anvendes i konkrete kundesituasjoner.

10 regler for God skikk:

1. FORMÅL

Formålet med reglene er å sikre at kundens interesser og behov blir ivaretatt på beste måte.

2. PROFESJONALITET

Kundebehandlingen skal være redelig og profesjonell. Rammene skal være tydelige for kunden. Når kundens valg ikke er basert på rådgivning, skal dette klart framgå overfor kunden.

3. PERSONVERN

Kundeopplysninger skal håndteres på en måte som sikrer personvern og kundens rettigheter.

4. GRUNNLAG OG BEHOVSANALYSE

Kundebehandlingen skal være basert på et fullgodt grunnlag. Ved rådgivning skal det gjennomføres en fullgod behovsanalyse.

5. INFORMASJON

Informasjonen til kunden skal være korrekt, fullstendig og ikke misvisende.

6. INTERESSEKONFLIKT

Kundens interesser skal gå foran bedriftens og ansattes interesser. Interessekonflikter skal identifiseres og motvirkes. Dersom dette ikke er mulig, skal kunden informeres tydelig om interessekonflikten før avtale inngås.

7. ANBEFALING OG AVTALE

Bedriften skal gjøre sitt for at kunden skal forstå innholdet i avtalen og viktige konsekvenser av denne. Kunden skal gis nødvendig tid til å områ seg før avtalen inngås. Ved rådgivning skal anbefalingen bygge på behovsanalysen.

8. FRARÅDNING

Løsninger som ikke er forenlige med kundens behov og interesser skal frarådes.

9. OPPFØLGING

Eventuell oppfølging fra bedriftens og kundens side skal avtales.

10. DOKUMENTASJON

Kundeavtalen og grunnlaget for denne skal dokumenteres og lagres.

Fakta
Forståelse
Anvendelse

: Fagemne 4.4 Bærekraft

Beskrivelse:

Temaet bærekraft er omfattende med mange komplekse sammenhenger mellom økonomi, klima og miljø, og sosiale forhold. Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig. En forutsetning for å kunne kommunisere og ha systemforståelse om slike sammenhenger er at man kjenner til innhold i sentrale begreper som benyttes og videre har overordnet kunnskap om sentrale avtaler og standarder som bransjen og samfunnet skal forholde seg til.

Vi har alle et felles ansvar for å bidra til en ansvarlig utvikling som er innenfor naturens tålegrenser og bidrar til å nå bærekraftsmålene som Norge har forpliktet seg til. Finansbransjen spiller en sentral rolle og som ansatt i finansbransjen er det viktig at informasjonsgivere har kjennskap til bransjens rolle, målsettinger, virkemidler for å kunne gi hensiktsmessig informasjon.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>4.4.1. Bakgrunn og begreper</p> <p>Avtaler og standarder Kandidaten skal kjenne til hovedelementer i sentrale avtaler og standarder innenfor arbeidet med bærekraft: FNs bærekraftsmål, Parisavtalen, OECD sine retningslinjer for ansvarlig næringsliv og Global compact.</p> <p>Begreper Kandidaten skal kjenne til innholdet i sentrale begreper: Klimarisiko, ESG og bærekraftig finans.</p>	Fakta
<p>4.4.2. Finansnæringens rolle</p> <p>Veikart for grønn konkurransekraft Kandidaten skal kjenne til Finansnæringens veikart for grønn konkurransekraft.</p> <p>Kandidatens rolle Kandidaten skal forstå at man som informasjonsgiver kan bevisstgjøre kunden om muligheter for å bærekraftige valg.</p> <p>Finansiering og investering Kandidaten skal forstå hvordan finansieringer og investeringer er viktige virkemidler i et bærekraftig samfunn.</p>	Fakta Forståelse

Finansnæringens Autorisasjonsordninger

Post PB 2572 Solli, 0202 Oslo **Besøk** Hansteens gt. 2, Oslo

Telefon +47 23 28 42 00 **Web** www.finaut.no **E-post** post@finaut.no